

تبر

نکاتی چند در خصوص

زیارت

ائمہ معصومین علیہم السلام

بویژه امام رضا علیہ السلام

www.nedayepakefetrat.ir

پایگاه اینترنتی ندای پاک فطرت

فهرست

- ۳.....چیستی زیارت و هدف از آن.....
- ۶.....احساس حضور و نظارت امام رضا علیه السلام.....
- ۷.....درخواست لیاقت زیارت از خداوند و خود حضرت.....
- ۷.....پاک شدن قبل از زیارت و نورانی شدن.....
- ۹.....ورود به صحن حضرت با آداب خاص.....
- ۱۰.....تدبر در متن زیارت.....
- ۱۰.....توجهات توحیدی.....
- ۱۲.....استغفار.....
- ۱۷.....چگونه می توان امام زمان عجل الله فرجه الشريف را دید؟.....
- ۱۸.....چه حاجاتی را بخواهیم؟.....

بسم الله الرحمن الرحيم

باتوجه به اینکه عزیزان چند روز دیگر توفیق شرفیابی به زیارت آقا حضرت امام علی بن موسی الرضا-علیه السلام- خواهند شد، این جلسه را انشاء الله خدا توفیق دهد چند کلمه در این موضوع بحث خواهیم کرد.

چیستی زیارت و هدف از آن

خود زیارتی که انجام میگیرد برای معصوم-علیه السلام- نوعی تجدیدپیمان با امام معصوم است؛ و این تجدید پیمان در هر حکومتی وجود دارد که مرتباً باید تکرار بشود و اثرات خاص خودش را دارد از جهت اطاعت پذیری از اوامر مقام امامت که در مقابل این، بیعت از طاغوت هم هست که اهل پیروان طاغوت پیمان می بندند با اولیای خودشان. و این یک قاعده ی کلی است. منتها این پیمانی که شیعه با امام خودش دارد این یک ویژگی های خاصی دارد که در پیمان های حکومت های دیگر نیست که انشاء الله در فرصت خاصی خداوند توفیق بدهد در مباحثی که در زمینه بینش عقاید شیعه بحث شود آنجا مفصلاً به لطف خدا توضیح داده میشود که حکومت در شیعه چه ویژگی های منحصر به فرد خاص خودش را دارد و در طول تاریخ با وجود این خفگان های وحشیانه و ظلمانی که طاغوت ایجاد کرده بود، این حکومت بین امام و امت چگونه اداره شده و چگونه اداره می شود و امروز هم که یک بارقه ای از آن و یک شعاعی از آن در حکومت ولی فقیه [نعمت بزرگی که در زمانش قرار گرفتیم] وجود دارد. این مطلب یکی از اصول عقاید ما است که آشنایی با آن یک ضرورت است مخصوصاً برای یک محصل بزرگوار دینی که در آینده در این مقام خطیر

[در هدایت انسانها و در مدیریت اداره ی امور زندگی شیعه] قرار خواهد گرفت و هر چه آن هدفها باز بشود، ما در فهم درس مان و عشق و علاقه مسیر تربیتی مان، به لطف خدا روحیه بالا و انرژی بیشتری می گیریم.

آقا امام رضا -علیه السلام- که حکومت ظاهری و باطنی آن امام بزرگوار در کشور ما جلوه خاص خودش را دارد و در دنیا برکاتش منعکس می شود در زیارتش اگر دقت کنیم در فرازهای زیارت آن حضرت و دعای بعد از زیارت آن حضرت جا دارد که با شوق و علاقه این ها را یک دور با معانی اش با تدبر بیشتر بخوانیم. از همان اول، دعائی که برای غسل زیارت وارد شده، از دعائی که هنگام بیرون آمدن به قصد زیارت آن حضرت آمده تا آخرین کلمه زیارت و دعای بعد از زیارت این کلمات را مطالعه کنیم و در آن تدبر کنیم و با یک شناخت به مقام امامت آن حضرت، به زیارت آن حضرت مشرف بشویم. این یک مطلب است. حقیر چند نمونه از آن فرازها را ترجمه می کنم تا برای عزیزان ان شاء الله یک نمونه ای باشد برای تدبر در تمام این بحث ها.

توجه به معانی دعای غسل زیارت

مثلا هنگامی که می فرماید قبل از اینکه برای زیارت بروید در خانه یا مدرسه یا هر جایی که مقدور است غسل زیارت انجام دهید، نمی گویم هر روز اینگونه زیارت بکنید که این برای عزیزان مقدور نیست؛ اما لااقل یکبار هم که شده قبل از بیرون آمدن از خانه خود برای آمادگی به این سفر این غسل را انجام دهید که اثرات وضعی خاص خودش را دارد که قبلا هم عرض شد.

جبران حق الناس

یکی از موانع بزرگی که نمی گذارد زیارت انسان قبول بشود حق الناس است. ما حال چون برنامه محاسبه عمر را داریم و از یک سو این نعمت عظمی را خداوند شامل حال کرده که به سربازی حضرت موفق شدیم این محاسبه عمر و غسل توبه را داشتید اما الان هم یک مروری به ذهنمون از گذشته داشته باشیم اگر امکان جبران هست که خوب چه بهتر، اگر امکان جبران نیست و فرصت نیست، لااقل یک وصیت نامه ای بنویسیم آن مشغول الذمه ای که شدیم آن برجسته ها و مهم هایش که یادمان می آید اینها را بنویسیم و در کمدمان نگه داریم که ان شاءالله به سلامتی که برگشتیم آنها را انجام دهیم و جبران کنیم و اگر خدا خواست و یک چیز دیگری شد، این وصیت نامه یک اقدامی باشد نسبت به اشتباه های گذشته مان خود. این اثر توبه را دارد.

خود را در محضر حضرت دیدن

خوب این غسل توبه را همزمان با غسل زیارت هم میتوانیم انجام دهیم، وقتی با غسل به زیارت حضرت مشرف می شویم از همه گناهان توبه کردیم؛ در آنجا که عرض می کند «اللَّهُمَّ طَهِّرْ نِي وَ طَهِّرْ قَلْبِي وَ اشْرَحْ لِي صَدْرِي» خوب مطلب را ببینید همین طوری نیست که ما پاشیم بریم سوار قطار شویم و آنجا رسیدیم بُدو بُدو برویم خودمان را به ضریح بچسبانیم. اینجا یاد میدهد که چه کاری دارید انجام میدهید؟ و متوجه هستید که به چه کار عظیم مهمی رو آورده اید. الان به ما بگویند که فلان مقام می آید، زود خودمان را جمع جور میکنیم. چون آن مقام را احساس میکنید، اما اگر بگویند عکس آن مقام یا فیلم آن را می آورند، یک تکان هم نمی خوریم. ولی زمانی که در حضور حیات خودش می رسیم دراین

شرایط کلا خودمان را جمع و جور میکنیم برای اینکه احساس میکنیم او ما را میبیند و دقت دارد. اما وقتی فیلمش را نگاه میکنیم این احساس کنار میرود، چون میگوییم او ما را نمی بیند. اگر آن احساس بیاید، اثرش را خواهد گذاشت. بنابر این ما تا احساس مان این است که میرویم پس از فرسخ ها راه آنجا محضر حضرت، ضریح حضرت که رسیدیم حالا حضرت را زیارت می کنیم؛ این احساس با آن احساس که همین الان می بینیم حضرت ما را دارد میبیند، همین الان در محضر حضرت -علیه السلام- هستیم و این توجه هر چه قوی باشد آنجا اثرش را خواهد گذاشت. هر چه قوی باشد حتی احساس می کنیم که ما با قوه امامت حضرت الان هر چه از ذهنم بگذرد، حضرت آن را میبیند. این خیلی مهم است. از حالا خودمان را آماده می کنیم که ما در محضر حضرت هستیم و حضرت ما را میبیند.

احساس حضور و نظارت امام رضا علیه السلام

مطلب دوم اینکه همین الان حضرت را ناظر مبینیم، در محضرش هستیم، در زیارتش هستیم؛ هر چه به پیکر پاک حضرت نزدیک میشویم، قوه جاذبه قویتر میشود. یعنی زمانیکه سوار قطار یا ماشین یا اتوبوس میشویم، با این توجه باشد که حضرت ما را میبیند. وقتی به مشهد رسیدیم، به ایستگاه رسیدیم، آن احساس قویتر میشود. وقتی حرم را می بینیم، قویتر می شد. هرچه به حرم نزدیکتر میشویم، مبینیم این توجه که مرتباً با او بودیم، تشدید می شود. خب شما این احساس را اگر داشته باشید، این یک خاصیت شگفت انگیزی دارد.

درخواست لیاقت زیارت از خداوند و خود حضرت

در آن دعای هنگان غسل می گوئیم: «خدایا مرا پاک کن. خدایا قلب مرا پاک کن. خدایا شرح صدر به من بده و أَجْرٍ عَلَی لِسَانِی مِذْحَتَكَ وَ الثَّنَاءَ عَلَیْكَ»
سوم این که ما از خدا و از خودشان بخواهیم که لیاقت این زیارت را به ما بدهد. ما بلد نیستیم چگونه حضرت را زیارت کنیم. زیارت امام رضا یعنی چه؟ غیر از آن ضریح و طلا و جواهرات و آن نقره و این شبکه و ساختمان، چیزی به ذهنمان نمیرسد که خیلی عمیق بدانیم. این که تاریخی از زندگی حضرت را بشنویم و حالا اگر فرصت باشد بخوانیم که باز اثرات خاص خودش را دارد. لذا ما بلد نیستیم و نمیدانیم چه اتفاقی دارد می افتد. برای همین است از خودش میخواهیم و از خدا میخواهیم خدایا خودت بر زبان من جاری کن و خودت به من یاد بده که من چطور مدح تو را بگویم و چطور ثنای تو را بگویم و زیارت خلیفه تو را انجام دهم و عمل بکنم.

پاک شدن قبل از زیارت و نورانی شدن

اول باید پاک شد. تا این نباشد، انسان سنخیت ندارد. این هیزم را میبینید تا هیزم و ذغال و دوده است، سنخیتی با این نور ندارد، اما همین که از همه این ها پاک شد، آن نوری که در او پنهان بود، آمد بیرون. حالا با این نور سنخیت دارد حالا با هم یکی شدند و حالا اجازه دارد با این نور حل بشود. و لذا قبلاً یک هیزمی بود که یک طرف افتاده بود و دوده ای بود با وضع خودش؛ اما حالا خالص سوخت و پاک شد و با آن نور قابلیت پیدا کرد. بهشت هم همین طور است که ما را به همین بهشت میبرند که تا این که پاک بشویم نور بشویم تا

قابلیت و سنخیت پیدا بکنیم و به نور جذب بشویم و در فضای نور بتوانیم حل بشویم. یکی از اسرار تزکیه نفس همین است دیگر. اگر این جا انسان خودش را نورانی بکند [نورانی نه به این معنا که برود کرم بزند، هر روز آب هویج بخورد و ... و بعدا بگوید ماشاء الله پوست برق میزند این آقا خیلی نورانی شد؛ این ها نیست. نور یک چیز دیگری است که در روایات آمده است. این ها یک فریسی است که شیطان می آید در ذهن انسان ایجاد کند؛ جناب بلال حبشی یک سیاه پوست با آن وضع صورت و آن وضع، یک پارچه نور بود؛ اما خیلی ها هستند که شاید یک میلیون تومان فقط پول آرایش داده اند که مثلا من هم نورانی بشوم. نور یک چیز دیگری است. در هر حال باید نورانی شد و نور شد تا به بهشت راه پیدا کرد.] اگر ما در این جا تزکیه نفس نکنیم و نورانی نشویم، البته خدا خیلی مهربان است و با مومن طوری رفتار می کند تا پاک شود. آن قدر در این جان دادن ها در این قبر و در این برزخ و در این محشر آنقدر فشار میدهند تا بالاخره نور بشود. منتهی ما قدرت تحمل آن ها را نداریم. گاهی دیدیم که یک کسی حوصله ندارد بلند بشود یک لیوان آب برای خودش بریزد و بخورد. اینقدر ناز دانه شده که با یک اشاره همه چیز را برایش آماده کرده اند. اما یک وقتی می آید گلوش زخم در می آورد و یک قطره آب هم نمیتواند بخورد و جبراً بایستی همین جور بماند یک ماه دو ماه سه ماه یک سال یک تکه استخوان شده است دیگر چیزی نمیتواند بخورد و جبرا باید این روزگار را بگذراند. حال آنجا انسان چه طور دوام می آورد که این جا حوصله نداشت، برای یک لیوان آب ناز میکرد حالا در حالت جبری چه کاری میتواند انجام بدهد؛ حاضراست تمام مال و اموالش را بدهد تا از آن شکنجه و جبر راحت بشود. این ها همه نشانه و هشدار و نمونه ای

است که گاه به ما نشان میدهند که ای انسان خدا رحیم است؛ اما جبار هم است! بین در مقابل جباریتش چکار میتوانی بکنی؟ بله، وقتی که ما موقع جان دادن اگر این جا پاک نشویم یک دورانی میگذرد که شما مجبور هستید آن را تحمل کنید. چه کار میتوانید بکنید؟ حالا افتادی در بستر مرگ چه کار میتوانی بکنی؟ اما بایستی اون شکنجه را هم تحمل کنی؟ اندازه هفتاد سال عمرت که حوصله نداشتی خودت را پاک بکنی، حالا به اندازه چند هزار سال، آن هم با آن شکنجه ها! حالا تحمل کن تا پاک شوی که خدا تو را دوست دارد و میخواهد نور شوی تا با خدا سنخیت پیدا کنی. حالا این جا که ناز می کردی به این برنامه های تربیتی خدا که یک مقدار زحمت میخواست، با اختیار خودت که میتوانستی به آن ها عمل کنی، آن هم با اختیار خودت که میگفتی آه! فلان شد اراده ندارم آه فلان گناه نمیگذارد! آه خیالات!، حالا بیا جبراً این شکنجه ها را بکش تا نور شوی و سنخیت پیدا کنی با مقام نورانیت امام؛ تا متوجه شوی که زیارت یعنی چه؟ لذا قبل از هر چیز غسل میکنید.

ورود به صحن حضرت با آداب خاص

این آداب، به عظمت این راهی که ما انتخاب کردیم یک توجهی میدهد. مثلاً میفرماید وقتی وارد صحن حضرت میشوید دیگر وارد فضا شده اید و قدم ها را آرام آرام بردارید [نه اینکه بدو بدو می پریم از همه جلوتر بروم به سمت ضریح] این آرام آرام را چرا نوشته این جا؟ چون تمام توجهمان آن قدر به این نقطه مرکزی، این قوه، که همه ی عالم را گرفته است، جلب شود. این مرکز، هسته ی مرکزی قوه ی عالم هستی تمام توجه ما را به خود جلب کند. کجاست این جا؟

مدیریت کل ملائکه از جناب جبرئیل گرفته تا جناب عزرائیل تا ملائکه های ضعیف و بزرگ عالم هستی، از اینجا صورت می گیرد. این جا یک مشت سنگ و نقش و نگار نیست! هر چه توجه انسان به این حقایق گرم بشود به خودی خود دیگر توجهش از خیلی جاهای دیگر کم میشود و برای او وقار ایجاد می کند. خوب حالا با آن حالت توجه و سنگینی در این عظمت و آن حقیقت، چه کار کن؟ چه ذکری را بگو؟ الله اکبر، لا اله الا الله، سبحان الله و الحمد لله. در جلسات گذشته در این باره مطالبی را عرض کرده ایم که چرا به ما دستور می دهند قبل از زیارت، تکبیر بگویید، تهلیل و تسبیح بگویید. هر کدام از این ها یک توجه توحیدی هست.

تدبر در متن زیارت

توجهات توحیدی

یک مطلب بسیار مهمی که این جا با آن مواجه خواهند شد توجه توحیدی است. در یک قسمت از زیارت نامه هست که آنگاه به نزد ضریح برو و قبله را پشت سر خود قرار بده و روبروی آن حضرت بایست و بگو:

«أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ»

قسمت مهمی که در این جا هست یک دور امام شناسی هست؛ تک تک ائمه علیهم السلام و ویژگی هایی از آن را در اینجا آورده که این همان چیزهایی است که دشمنان اهل بیت -علیهم السلام- نگذاشتند مردم این ویژگی ها را از اهل بیت -علیهم السلام- بشناسند و این ملعون ها مردم را از اهل بیت جدا

کردند که میبینید. در هر حال در این قسمت، نام هر کدام از معصومان علیهم السلام با آن ویژگی هایی که در آن آورده اند یک مطلب مهم قابل دقت است و توجه به موالات و ولایت معصوم -علیه السلام- و نفرت از دشمنان آنها.

این ها را با عبارت های خیلی تند بیان می کند:

«اللَّهُمَّ الْعَنْ أَغْدَاءَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ قَتَلْتَهُمْ وَ زِدْهُمْ عَذَاباً فَوْقَ الْعَذَابِ وَ هَوَاناً فَوْقَ هَوَانٍ وَ ذُلًّا فَوْقَ ذُلٍّ وَ خِزْيًا فَوْقَ خِزْيٍ»^۱

بعد میرسد به دعا که خیلی نکات مهمی است و تقریباً هفتاد درصد دعا همه اش توحید است و توحید با بیانات خیلی دقیق و مورد توجه تا حاجت ها را لایه لایه آنها ذکر میکند که آن حاجت ها هم باز بسیار مهم است که مشکلات ما را آن حضرت بیان میکند.

۱- خدایا قاتلان امیر مؤمنان، و قاتلان حسن و حسین (درود بر ایشان) و قاتلان اهل بیت پیامبرت را لعنت کن. خدایا دشمنان و قاتلان خاندان محمد را لعنت کن، و بر آنان بیفزا عذابی بر عذاب، و خواری بر خواری، و زبونی بر زبونی، و رسوایی بر رسوایی.

استغفار

سپس یک مطلبی که خیلی قابل توجه است، استغفار است. یکی از عزیزان^۲ که مشغول برنامه تربیتی است نقل میکرد که استاد به او دستور ذکر استغفار داده است. بعد از مدتی آمده بود و می گفت که من چند وقت است که استغفار میگویم، ولی هنوز برنامه جدید نگرفته ام. انتظار داشت ۳۰ روز استغفار بگوید و یک برنامه جدیدی برایش بگویند. انتظار دارد این مرحله های سیر الی الله را تند تند تمام کند. معلوم میشود که این عزیز، خود این مسیر را خوب شناخته و با سایر راهها اشتباهی گرفته است. این طور نیست که مرتباً استاد دستور العمل جدید بدهد. مهم این است که دستور العمل هایی که استاد داده عمق پیدا نکنند. مثلاً ما نباید اگر مدتی ذکر استغفار گفتیم، خیال کنیم که تمام شد و از آن مرحله راحت شدیم و برویم مرحله دیگر. خیر! تا آخرین نفسی که جان داریم این دستورات هست؛ هرچه جلو برویم این مطالب عمق پیدا می کنند و یک عمق جدیدی از آن باز می شود. مثلاً وقتی در اوایل این راه مراقبه می کردم، یک جور احساس داشتم. اینطور نیست که وقتی یک مراقبه مرحله بالا دادند آن مراقبه قبل رفت پی کارش و یک کلاس تمام کردیم؛ اینطور نیست. همان ها است با یک عمق بیشتر وقتی وارد یک مرحله بالا می شویم، تازه می فهمیم که چقدر مرحله قبل را سطحی و الکی آمده ایم. با اینکه نتیجه داده و ما را هم بالا کشیده

۲- برخی مسائل تربیت نفس هنوز خوب برایشان باز نشده و روشن نشده که چکار خواهند کرد. هنوز مشخص نشده که تزکیه و تهذیب نفس چیست؟ و معنای ابتدایی در ذهن خود دارند و مباحث تربیت نفس را مانند امور درسی می دانند. خیال می کنند همانطور که درس های پایه اول را خوانده ایم، میرویم پایه دوم، برنامه های تربیتی را که مدتی عمل کردیم، برویم مرحله بعد. با سایر راه ها اشتباهی گرفته اند.

باز می بینیم که خیلی سطحی بوده و باید این ها را خیلی عمیق تر از این انجام می دادم.

یک خاصیت استغفار در زیارتنامه این است که متوجه می شوی استغفارها تا حالا سطحی بوده، استغفار باید عمیق تر از این باشد. هرچه انسان بالا می رود مراحل بعدی بریده از قبل نیست. لذا در این دعای بعد از زیارت حضرت، استغفارها انواع و اقسام آن را آورده است.

«رَبِّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ اسْتِغْفَارَ حَيَاءٍ وَ أَسْتَغْفِرُكَ اسْتِغْفَارَ رَجَاءٍ»

تازه می فهمد و چشم و گوشش باز شده است و تازه می بیند و میفهمد که عجب در محضر چه کسی چنان جنایت هایی کرده است؟! من در محضر ولایت فکر می کردم که ولایت گوشه ای در این زمین است و در زیر خاک آرمیده است مثل دیگران. و آن گناه ها در محضر امام رضا علیه السلام از دلم گذشته است و در ذهنم بوده است و حالا شرم می کنم. حالا که این بینش باز می شود، استغفار او از حیاء او نشأت می گیرد. استغفاری که از امید او نشأت می گیرد. از حیا برای انسان یک نوع عذابی وارد می شود؛ عذابی که از عمق این، یک استغفار دیگری [بیرون می آید] که امیدوارکننده باشد. «أَسْتَغْفِرُكَ اسْتِغْفَارَ إِنَانِيَّةٍ». این عمیق تر از آن استغفار است. تا حالا اینگونه خیال می کردم که خدایا من گناه می کردم، و فلان گناه را ببخش. حالا می بینم که تمام موجودیتم در محضر تو گناه است، اینکه اظهار وجود می کنم چه گناه بزرگی است؟! فرض کنید در محضر یک شخص بسیار بزرگ، مثلاً مقام معظم رهبری بنشیند. آنجا چایی که میخورید، دو قطره اش بریزد بر روی لباس تان یا همان که می خورد سر و صدا کند، همین که دارد آن را میخورد اصلاً خجالت می کشد، در آنجا احساس بی ادبی

می کند. در حالی که در اوقات دیگه عین خیالش هم نیست. هرچه معرفت انسان بالا می رود خود به خود جمع و جور می شود. «استغفار انابه» یعنی خدا یا من از تو استغفاری می خواهم که با همه وجودم به تو برگردم.

«وَأَسْتَغْفِرُكَ اسْتِغْفَارَ إِيمَانٍ وَ أَشْتَعْفِرُكَ اسْتِغْفَارَ إِفْرَارٍ وَ أَشْتَعْفِرُكَ اسْتِغْفَارَ إِخْلَاصٍ وَ أَشْتَعْفِرُكَ اسْتِغْفَارَ تَقْوَى»

بارها عرض کردیم باید مواظب باشیم که شیطان آن موقع نیاید که ما را به افراط در استغفار بیندازد. نه! این یکی از خطرات شیطان است که اگر کسی حال استغفار پیدا کرد و مثلاً در حال استغفار از اعمال ظاهری اش است، ناگهان شیطان او را به استغفار مرحله انابه تحریک می کند.

این مطالبی که در زیارت آمده، دارد افق ها را برای ما باز میکند، نه اینکه ما خود را به افراط بیندازیم. هر کس در هر مرحله از استغفار است، همان را جدی تر می کند. تا اینکه بینش او باز شود که هنوز مراحل استغفار عمیق تر از این است تا اینکه عجب نیاید و خیال کند که موفق شده است.

خدمت به زائران حضرت

مطلب دیگر اینکه اگر کسی با این حال و هوا باشد این اثر جالبی در همراهی او با همراهانش خواهد داشت. چون تمام توجهش به حضرت است، دیگر تمامی همراهانش را زائر حضرت می بیند. به آقای فلانی به چشم هم حجره و هم بحث و ... نگاه نمی کند. به چشم زائر نگاه می کند. وادی، وادی دیگری است، یک نوعی احرام است؛ چطور وقتی در کنار بیت خدا احرام می بندد و یک حال و هوای دیگری دارد، چطور وقتی انسان نماز می خواند و تکبیرة الاحرام می گوید، یک حال و هوای خاص خودش را دارد و تا سلام نداده و از نماز خارج نشده در

یک نظام خاصی قرار گرفته است، دیگر همه چیز برایش حرام شد. انسان اگر یک همچنین احرامی میان خود با حضرت ببندد از همان لحظه ای که حرکت می کند در توجه به مقامات حضرت و التفات به توجهات نورانی آن بزرگوار و توجه حال خودش است. دیگران را زائر حضرت می بیند. وقتی بر می گردد به خانه خودش، این آقا دیگر هم بحث و هم حجره من نیست؛ این دیگر زائر حضرت است. خوب زائر حضرت شد دیگر چه؟ همه، عشق حضرت است. دیگر حساسیت دارد که زائر حضرت از طرف او سر سوزنی، ناراحتی و آزار نبیند. این مسیری که انسان دارد می رود، تمام توجهش این است که نکند زائرین حضرت آزاری از من ببینند حتی اگر بنا است که تقسیم کار شده و یک آقایی فرضاً در مهمان خانه، غذا را بیاورد و ظرف ها را کسی جمع کند، خوب اگر حتی این کمک من، سبب بی نظمی و اذیت آن خادم تعیین شده بشود، کمک نکنم. سعی میکنم آب خوردن را هم خودم انجام می دهم و زحمت من بر گردن کسی نیفتد. وقتی خودم می توانم غذا بیاورم و ظرف های کثیف را ببرم، این کار را بکنم. در این سفر هرچه از رفیقم دیدیم، اینگونه معتقد باشیم که درک و فهم او در آن حد است یا فعلاً فرهنگ خانواده ای او در او باقی است یا اینکه با آداب معاشرت آشنایی ندارد و بالاخره به هر شکلی اگر اذیتی از او به من رسید اصلاً نباید اعتنا کنم چون او زائر حضرت است. بالاخره سفر یک خاصیت هایی دارد یکی خسته می شود یکی زود خوابش می آید. دیگری زود گرسنه می شود. این جا بهترین فرصتی است که به عشق حضرت با توجه به اینکه حضرت متوجه زائر خودش است باید به او خدمت کرد تا بتوانیم از زیارت استفاده بکنی.

اقامه نماز در حرم

مطلب دیگر اینکه اگر امکان داشته باشد ما اوقات نماز را سعی کنیم در حرم باشیم. چراکه آن ساعت ها ساعات خاصی است. این عالم، متصل با عالم ملکوت است. و مخصوصا اگر بتوانید طبق برنامه ای که دارید شام را سبک بخورید و زود بخوابید و قبل از اذان صبح حرم باشید، این دیگر خیلی مطلوب است.

دوستان، فیلم حضرت آیت الله سعادت پرور رحمة الله علیه را به من نشان دادند که آنجا خانواده و بعضی از شاگردان آقا که به محضر حضرت آیت الله امام خامنه ای رسیدند، آنجا خودمانی که صحبت می کردند خاطره ای از این بزرگوار با واسطه نقل می کنند: که در مشهد هوا خیلی گرم بود و به آقا پیشنهاد کرده بودند که به اطراف مشهد برویم آقا گفته بود که می ترسم چیز هایی بیاورند تقسیم کنند من اینجا نباشم خوب این معرفت است دیگر. آن هوای گرم که بقیه تحمل آن را نداشتند، آقا می ماند.

خلاصه بین الطلوعین محل حکومت عالم است.

قطعاً چیزهایی آنجا پخش می کنند. ان شاء الله خداوند توفیق بدهد بین الطلوعین در حرم باشیم. از حالا به مضامین زیارات جامعه کبیره، عاشورا و زیارت خود حضرت توجه کنیم و در نهایت از خود حضرت کمک بخواهیم خودش به ما یاد بدهد که ما چطور توفیق آشنا شدن به آداب زیارت را پیدا کرده و چگونه عمل کنیم.

چگونه می توان امام زمان عجل الله فرجه الشریف را دید؟

مطلب دیگر سؤالی است که عزیزان پرسیده بودند: ما چکار کنیم حضرت (امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف) را ببینیم؟

این طور سوال ها خوب است. این طور عشق و علاقه ها خیلی خوب است. اما گاهی باید مواظب شد که شیطان فرع را بر اصل جا نزند. آن مواقع که دیدیم خیلی دلمان می خواهد حضرت را ببینیم، بگوییم که بسم الله! اگر من آنقدر عاشق حضرت هستم که دلم می خواهد حضرت را ببینم و راستی راستی حرفم درست است، خوب حضرت (امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف) که همه جا حاضر است و مرا می بیند، خوب کاری نکنم که از من ناراضی باشد؛ در مراقبه ام جدی تر باشم و در ذهنم کنترل خودم را بکنم که حضرت از من راضی باشند.

اگر راست می گویم همان را جهت بدهم برای تقویت روحی کارم، اگر آنگونه کردم، خوب حضرت هر طور صلاح می داند ... اگر اینطور نیست این یک هوس است و وسوسه شیطانی است که ما را به این کارها مشغول بکند تا از کارهای اصلی باز بمانیم . خوب این یک عنایتی از حضرت است که عشق او را در دل ما انداخته است و آرزو داریم که در خواب هم که باشد حضرت را ببینیم این عنایتی از حضرت است که ما باید از این عنایت بهترین استفاده را کرده و نگذاریم حیفمان شود که ان شاء الله برکاتش به ما برسد و این خیلی نیروی خوبی است به شرطی که از آن در مراقبه خود استفاده کنیم.

چه حاجاتی را بخواهیم؟

ان شاء الله خداوند با معرفت، با سلامتی، با توفیقات بیشتر، حاجت ما را برآورده کند؛ تمام حاجات اسلام، مسلمین، رهبر عزیز مؤمنین، رزمندگان را، پدر و مادر، و اساتید، ملتمسین دعا، و هرکسی که بر گردن ما حقی دارند، روا کند.

اگر ذوی الحقوق را بر حاجات خودمان مقدم بداریم، بیشتر موفق خواهیم شد در برآورده شدن حاجات خودمان. حاجت هایی که مهم است عبارت است از: پاکی از گناهان، درخواست معرفت خداوند، معرفت اهل بیت (علیهم السلام) از خودشان، بعد حاجتهای دیگر مانند توفیق در علم، شناخت دین و در رأس این ها ظهور حضرت تا از این عالم تاریک ان شاء الله بتوانیم نجات پیدا کنیم.